

‘ಹರ್ಗಿಲಾ ಆರ್ಮಿ’
ಬಳಗದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣಿಮಾ
ಅವರ ಸಂತಸದ ಕ್ಷಣ

ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿದರು. ‘ಹರ್ಗಿಲಾ ಗೆಲುವು, ನಮ್ಮ ಗೆಲುವು’ ಎಂದು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿದರು. ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನೂ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಂತೆಯೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಪೂರ್ಣಿಮಾ ಅವರ ಸತತ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಹಿಳೆಯರ ಒಂದು ಪಡೆಯೇ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅದೀಗ ‘ಹರ್ಗಿಲಾ ಆರ್ಮಿ’ ಎಂದೇ ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹರ್ಗಿಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ಅವುಗಳ ಗೂಡುಗಳಿದ್ದು. ಎತ್ತರದ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಇವು ಗೂಡು ಕಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ, ನೆಲದಿಂದ 70 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಮಗಲ್ಲ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ, ಇವುಗಳಿಗೂ ಅವುಗಳ ಗೂಡು ಅಷ್ಟೇ

ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಪೂರ್ಣಿಮಾ. ಪರಿಣಾಮ, 2007ರಲ್ಲಿ 26ರಷ್ಟಿದ್ದ ಗೂಡುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಈಗ 300ರ ಸಮೀಪ ತಲುಪಿದೆ.

ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಮೊಟ್ಟೆಗಳು, ನಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿಯ ಎರಡರಷ್ಟು ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮೆಗೆ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತವೆ. ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಮರಿಗಳಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮರಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗೂಡುಗಳು ಇಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಗಟ್ಟಿ ಮರಿ ಮೇಲೆ ಉಳಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹಗುರಾದ, ದುರ್ಬಲವಾದ ಮರಿ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದುಬಿಡುತ್ತವೆ. 70 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ಮೊಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಮರಿಗಳು ಬಿದ್ದರೆ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?

‘ಅರಣ್ಯಕ್’ ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಹರ್ಗಿಲಾ ಆರ್ಮಿ ಸದಸ್ಯರ ಜೊತೆಗೂಡಿ, ಈ ಗೂಡುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿಯೇ ‘ಸುರಕ್ಷಾ ಪರದೆ’ (ಸೇಫ್ಟಿನೆಟ್) ತಯಾರಿಸಿದರು ಪೂರ್ಣಿಮಾ. ಪಕ್ಷಿಗಳ ಗೂಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ, ನೆಲದಿಂದ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಅಡಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಪರದೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದರೊಳಗೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಮರಿ ಬಿದ್ದ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಕೋರಿದರು. ಹೀಗೆ, ಗಾಯಗೊಂಡ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಗುವಾಹಟಿಯ ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ, ಗೂಡಿನಿಂದ ಬಿದ್ದು ಮರಿಗಳು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳು ನಾಶವಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮೃಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ಆರೈಕೆ ಪಡೆಯುವ ಈ ಮರಿಗಳನ್ನು, ಗುಣಮುಖವಾದ ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತೆ ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಮರಗಳ ನಾಶ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಪಕ್ಷಿಗಳು ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪರದಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿ

ಮನಗಂಡ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ತಮ್ಮ ‘ಆರ್ಮಿ’ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಕೃತಕ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸತೊಡಗಿದರು. ಬಿದಿರುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಈ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಮನೆಗಳಿಂದ ಐದಾರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಯಿತು. ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಇವುಗಳತ್ತ ಹರ್ಗಿಲಾ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡು-ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ, ಈ ಗೂಡುಗಳನ್ನೂ ಹರ್ಗಿಲಾ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಳಸತೊಡಗಿವೆ. ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟು, ಮರಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಹರ್ಗಿಲಾ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೂ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಪೂರ್ಣಿಮಾ. ಕೈಯಿಂದ ನೇಯ್ದ ವಸ್ತ್ರಗಳು, ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅಸ್ರಾನ ವಿಶೇಷ ಕರಕುಶಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ, ಹರ್ಗಿಲಾ ಪಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಬಲರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕಲವು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಕಾಮ್‌ರೂಪ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಾಚೆ ಈ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನ ಚುರುಕು ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಶಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ, 10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಗುವಾಹಟಿಯಲ್ಲಿನ ‘ಡಂಪಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್’ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ‘ಆಹಾರ ಬಟ್ಟಲು’. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸವನ್ನು, ಇನ್ನಿತರೆ ಪದಾರ್ಥ ಸೇವಿಸಿದ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಿಗಳು ದಿಫೀರ್ ಸಾವಿಗೀಡಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಶವಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ದೇಹದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಂಶವಿರುವುದು, ಕೊಳೆತ ಮಾಂಸ ಕರಗಲು ಬಳಸುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಇರುವುದು ಪತ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅರಿತ ಪೂರ್ಣಿಮಾ, ಕಸದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಇರದಂತೆ, ಹಸಿ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದರು.

ಡಂಪಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಶಾಲೆಗಳ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ‘ಹರ್ಗಿಲಾ’ ಪಕ್ಷಿಯ ಪ್ರತಿಮೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈಗ ಅಸ್ರಾನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಡೆ, ‘ಹರ್ಗಿಲಾ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ’ ಎಂಬ ಘೋಷವಾಕ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ, ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಈ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹರ್ಗಿಲಾ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನೂ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ‘ಗ್ರೀನ್ ಆಸ್ರರ್’ ಎಂದೇ ಕರೆಯಲಾಗುವ ‘ವೈಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ಯನ್ನು 2017ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ‘ನಾರಿಶಕ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರ’ವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಮಾ ನೇತೃತ್ವದ ‘ಹರ್ಗಿಲಾ ಆರ್ಮಿ’ ಪಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಳಶವಿಟ್ಟಂತೆ, ಈಗ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೂ ಈ ‘ಪ್ರಮೀಳಾ ಪಡೆ’ಗೆ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in

ಈ ಮಹಿಳೆಯರದು ಬರಿಯ ನಡಿಗೆ-ನೃತ್ಯವಲ್ಲ; ಅದು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾಯಕವೂ ಹೌದು.